

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.

За чужбина, за 6 м. — 14 л.

Кинитъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУ

251

Градската библиотека

Варна

Разкоп. по се връщатъ назадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излиза поведѣлникъ, сряда и петъкъ

Къмъ мусулманитѣ въ Добруджа. — Добруджанскиятъ въпросъ е прѣди всичко български. — Военни новини. — Изъ чуждия и нашия печатъ. — Положението въ Русия и прѣговоритѣ за миръ. — Гласътъ на добруджанцитѣ. — Хроника

Къмъ мусулманитѣ въ Добруджа.

Мусулманската секция на Централния Добруджански Народенъ Съвѣтъ е издава на турски езикъ слѣдния позивъ:

Братъ,

Цѣли 38 години ромънитѣ управляваха Добруджа, но никакво добро не видѣхме отъ тяхъ. Прѣзъ всичкото врѣме на своето владичество тѣ ни третираха като едно стадо отъ безправни роби. Тѣхното управление се състоеше само отъ беззакония, своеволия, грабежи и потисничество. Тѣ се подиграваха съ вашитѣ граждански и човѣшки права и свободи.

Още въ 1878 г., когато станала въ Добруджа, тѣ ни отнеха земитѣ, останали отъ дяди и прѣдци, обавиха ги за държавни и ни накарала да ги плащаме на ново, какаръ че ние имаме редовни данни отъ турското правителство. Голтаца ромъни, дошли отъ Ромъния, заграбиха, въпрѣки всѣко право и законъ, мноо отъ нашитѣ земи и станаха богати чокчи, а ние, довчерашнитѣ стени, прѣвѣраха въ тѣхни рати и работници.

Ромънското правителство тури рѣка на богатитѣ ракушки имоти, заградени отъ бѣлочестивни мусулмани за издръжане на Босугодни заведення, занека да прибра приходѣтѣ нѣ, да ги внесе въ Централната ромънска училища нѣса въ Вукурешъ и да ги харчи за издръжане на ромънскитѣ училища и черкви. За да ни заеме, то отпусна само една твърдъ валка частъ отъ прибрания приходъ на нашитѣ училища и джамии — по нѣколко 50—100 лева нѣсечно.

Това бѣше едно ядро държавно разбойничество.

Братъ,

Въ 1878 г. кралъ Каролъ обѣща съ манифестъ, че ще даде всички права и свободи на добруджанското население, че животътъ, имотътъ, честта и спокойствието на добруджанскитѣ жители ще бѣдатъ защитени отъ ромънскитѣ закони. Ние знаемъ, какъ бѣха изпълнени тия обѣщания. Цѣли 30 години тѣ не ни дадоха политически права, а въ 1909 г., когато ни дадоха тѣмъна съ законъ, създадоха толкова много прѣчки, че не можахме да се ползуваме отъ законенитѣ права нѣмакъ. Подъ ромънското владичество ние не бѣхме равноправни граждани съ ромънитѣ отъ Ромъния. Ние нѣмахме наши депутати въ камарата и сената въ Вукурешъ.

Префектитѣ назначаваха общинскитѣ съветници и кметовѣ въ нашитѣ общини. Ромънскитѣ чиновници ни орабяха и прѣслѣдяха и се обогатяваха на нашия грѣбъ. Когато ние се оплаквахме на ромънскитѣ сѣдилища противъ своеволията и беззаконията, тамъ ние камирахме вѣсото правосѣдие по ни неправди. Животътъ ни подъ ромънскитѣ бѣ станалъ невъзможенъ и нечестенъ. И това принуди хиляди мусулмани да напустнатъ роднитѣ си огнища и да се изселатъ въ България и Турция.

Братъ,

Когато ние робувахме въ Добруджа, нашитѣ сънародници въ България, които сж на брой по-вече отъ 500.000 души, добруаха: тѣ се радоваха на най-години правдени и свободи. Тѣ имаха, както иматъ и сега, еднакви граждански и политически права съ българитѣ. Тѣ пращаха и пращатъ въ Народното Сѣбрание въ София всѣка година по 20 — 30 депутати турци, които заедно съ българскитѣ си другари правятъ законитѣ на България. А тия закони сж справедливи, демократични и еднакви за всички народности, които живѣятъ тамъ. Въ България всички — отъ първи богатѣ до послѣдни бѣднякъ — иматъ еднакво право на гласъ въ управлението на държавата. Тамъ е изведено още при създаването на българската държава всеобщо гласоподаване, което позволява на всички граждани, безъ разлика на вѣра и народност, да избиратъ депутати, общински и окръжни съветници и да бѣдатъ избрани за такива. Мусулманскитѣ училищни настоятелства се ползуваха и ползуватъ съ най-годиная свобода да уреждатъ училищата си и джамийскитѣ работи както обичатъ, и да използватъ вапъскитѣ си имоти, както желатъ. Никой тамъ не забранява и прѣслѣда турския езикъ, както бѣ прѣслѣдванъ въ Добруджа. И до днесъ мусулманитѣ въ Доли-ормана, въ Тузлука, Герлово и други мѣста въ България не знаятъ български: тѣ се учатъ молатъ и говорятъ и въ къщи, и на казары на своя роденъ езикъ. Никой тамъ не ги насила да учатъ български езикъ.

Съ една рѣчь, въ България има свобода, равноправие и законност за мусулманитѣ и всички други народности, а въ Добруджа подъ ромънско владичество ние само тежко робство.

Искате ли да се повърне това робство отново? Искате ли пакъ да дойде ромънското беззаконие, своеволие и грабежъ?

Братъ,

Въ 1878 г. европейскитѣ велики сили на Берлинския конгресъ не дадоха Добруджа на България, защото мислѣха, че новата българска държава ще бѣде едно руско оръжие на Балкана и ще помогне на Русия да заладѣе Цариградъ, а я подарила на Ромъния, защото мислѣха, че ромънитѣ ще прѣвѣятъ на бѣдашитѣ руски намѣстия къмъ Босфора и Дарданелитѣ. Тая война ни показа най-ясно, обаче, че европейскитѣ дипломати се възмеха въ своитѣ надежди. Ромънитѣ не оправдаха доврѣнето на Европа. Тѣ пустиа рускитѣ войски прѣзъ Добруджа и заедно съ тѣхъ трѣгнаха да заладѣятъ столицата на нашия Халифъ.

Видяритѣ, напротивъ, се бѣха рамо до рамо съ турскитѣ и германскитѣ войски и протопиха отъ Добруджа и руски и ромънски войски. И тѣ и за бѣдаше не се бѣятъ тѣй противъ руситѣ, защото знаатъ, че ако Русия се настани въ Цариградъ, ще изгубятъ цѣла източна България (Варна, Русчукъ, Шуметь, Вурлазъ, Ямболъ), която ще стане, както и Добруджа, руска провинция. Слѣдователно, българитѣ като бранятъ своята земя и свобода отъ руското посѣдателство, тѣ бранятъ и Цариградъ. Отъ това става ясно, че България и Турция иматъ общи интереси и тия общи интереси ще ги каратъ и въ бѣдаше да живѣятъ въ прѣтекство и съюзъ, защото вече нѣма за какво да се каратъ.

Напрѣтътъ, Ромъния и за напредъ ще работи заедно съ Русия, защото тя иска да вземе Трансилвания, а пакъ това може да стори само съ помощта на руситѣ. Ромънитѣ, обаче, могатъ да иматъ руската помощъ само тогава, когато позволятъ на Русия да мине прѣзъ Добруджа, за да вземе Цариградъ, както и позволила прѣзъ тая война. Значи, ромънското владичество, ако се внесе наново въ Добруджа, ще бѣде една постоянна опасностъ за турската империя, затова и турци и българи иматъ общъ интересъ да не допускатъ това.

Братъ,

Добруджа бѣ освободена отъ ромънската тирания съ потоци българска турска и германска крѣвъ. Сега, обаче, ромънитѣ, които позорно избѣаха прѣдъ побѣдоноснитѣ съюзни войски, се жмчатъ съ лѣжки и хитрини да я взематъ назадъ. Тѣхното правителство и тѣхнитѣ дипломати заблуждаватъ Европа, че въ Добруджа нѣма българи и мусулмани, че тя е населена само съ ромъни, че отъ пактивѣра тя е ромънска земя. Тѣ искатъ отново Европа да имъ я подари, както имъ я подари въ 1878 г. Тѣ сж пустили даже свои агенти между добруджанското мусулманско население да го убѣждаватъ, че тая земя трѣбва да стане пакъ ромънска. Пазете се отъ тѣхъ, защото тѣ само зло могатъ да ни сторятъ.

Пазете се сжщо и отъ агитациитѣ на ония, които проповѣдватъ, че трѣбвало Добруджа да стане автономна областъ, защото и тѣ сж толкова опасни, както и ромънскитѣ агитации. Автономна Добруджа не бѣде корабъ безъ кормило въ бурното политическо море на Балканитѣ и ще стане аѣлка за раздори на сѣбиднитѣ държави. Желаниятъ миръ, отъ който се нуждаемъ, нѣма да настѣпи. Ромънскитѣ домогвания нѣма да бѣдатъ парализирани. И не ще бѣде изключена възможността да попаднемъ отново подъ ромънско иго.

Братъ,

Знаете ли какво ни чака, ако се върне ромънското владичество тука? Прѣдвѣждате ли голѣмитѣ нещастия и опасности, които ще ни сполетятъ? Още отъ първия денъ, щомъ се върнатъ, ромънитѣ ще изгѣятъ гѣва и злобата си надъ мѣрното българско и мусулманско население и ще му отѣстатъ за пораженията, които прѣтърѣа въ тая война. Тѣ ще си отѣстатъ най-напредъ на ония мусулмани и българи, които, като ромънски войници, не искаха да се бѣятъ противъ братскитѣ съюзни войски, сложиха оръжието си и се прѣдадоха или пакъ дезертира отъ ромънската армия и се скрѣа въ селата си. Всичка тия наши сънародници сж осѣдени на смъртъ отъ ромънскитѣ военни сѣдилища. Тѣхнитѣ имоти ще бѣдатъ конфискувани, а сѣмѣствата нѣмъ разорени.

Ромънскитѣ колонисти — „ветерани“, които изоставиха имотитѣ си и избѣаха въ началото на войната въ Ромъния, когато се завърнаха въ Доб-

руджа и видатъ своитѣ къщи, опустошени отъ войната, ще поискатъ да си отидатъ на пазъ — миритѣ и беззащитнитѣ граждани. Тѣ ще загубятъ нашитѣ имоти, нашитѣ къщи и нашитѣ покосенини и ще ни принудятъ да се изселимъ въ Турция и България. Искате ли да стане това? Искате ли да станемъ роби и нещастни изгнаници отъ бащинатѣ си огнища?

Братя,

Връжането на ромънското владичество въ Добруджа ще бъде най-голямото нещастие за българското и мусульманското население. За насъ не ще има вече тукъ спокоенъ животъ. Ето защо нашъ дългъ е сега, когато ромънитѣ се опитватъ да заблудятъ сѣбѣ и да взематъ съ подлостъ Добруджа, да надигнемъ еднодушно и силно нашъ гласъ по села и градове и да възвиемъ на цялъ свѣтъ, че ние не желаемъ да се връща ромънското владичество тукъ. Нека съ всички сили, заедно съ българитѣ, искаме да бъде присъединена Добруджа къмъ България, защото подъ българската властъ ние ще се радваме на всички правдини и свободи, на които се радватъ 500000 мусульмани, които живеятъ въ България, и заедно съ тяхъ ще се развиваме спокойно и свободно. Подъ българската властъ нашитѣ имоти, нашата честъ, нашия животъ, нашето спокойствие ще бъдатъ защитени напълно.

Братя,

Въ гр. Бабадагъ се образува единъ върховенъ комитетъ отъ българи и мусульмани, нареченъ Централенъ Добруджански Народенъ Съвѣтъ, който работи, за да се запазятъ правата и интереситѣ на добруджанското население и да се присъедини Добруджа къмъ България. Тоя съвѣтъ дѣйствува прѣдъ властитѣ да се отворятъ навсѣкѣ въ Добруджа за българитѣ български училища и за мусульманитѣ — турски училища; той, се грижи да се върнатъ на

турскитѣ джамии и училища вакуфскитѣ имоти, заграбени отъ ромънитѣ; той работи да се платятъ на населението обезщетения за всички врѣди и загуби, причинени отъ войната, и да се удовлетворятъ всички справедливи искания на добруджанскитѣ жители. Съ една рѣчь, той се грижи за доброто на Добруджа.

Освѣнъ Централния Добруджански Народенъ Съвѣтъ, въ всички български и много мусульмански села сж образувани мѣстни народни комитети, които подъ ръководството на Централния Съвѣтъ дѣйствуватъ да се осмислятъ общото желание на добруджанското население.

Ако въ вашето село или вашия градъ не е съставенъ Народенъ Комитетъ, поздравете се незабавно да образувате таквъ.

Всѣки мусульманинъ, както и всѣки добруджанецъ, който милѣе за свободата си, трѣбва да подкрѣпи напълно дѣйността на народнитѣ комитети.

Като се надѣемъ, че ще се отзовете на нашата покана, че нѣма да се дълите отъ българскитѣ и турскитѣ села, които вече иматъ свои народни комитети, ние Ви пожелаваме най-голямъ успѣхъ въ нашето общо народно дѣло и Ви поздравяваме най-сърдечно.

Централенъ Добруджански Народенъ Съвѣтъ

Мусульманска секция.

Прѣседателъ: Салимъ Хасанъ Кадия

Неджибъ Демирджанъ Ходжа.

Членове: Ислямъ Арифъ Сандъ.

Хюсенъ Сюйлеманъ.

Военни новини.

Македонски фронтъ. Западно отъ Охридското езеро, наши разузнавателни отѣлени заловаха лѣвния — есадети. Между Охридското и Прѣспанското езера, французски групи, които се опитаха да настѣпятъ къмъ нашата лѣвнина, бѣха прогонени съ огънь. При Червевата стѣна и въ Милкенско омазена артилерийска стрѣлба. При Добро поле отбяхме една неприятелска разузнавателна команда.

Добруджански фронтъ. Положението непроменено.

Западенъ воененъ театръ. Група армии на Баварския прѣстолонаследникъ Рупрехтъ. Слѣдъ силенъ баваро-руски огънь при Монкхелеръ англичанитѣ нападѣха вчера заранята съ южнѣ сили нашитѣ позиции при Наменделъ и сѣверис отъ него. Турингивскитѣ и Хесенскитѣ войски отблъснаха неприятеля съ контръ атака и вземаха 60 лѣвници. Слѣдъ отблъсването на атаката огънитъ спрѣ, той се засили наново по вечера. По бойния фронтъ при Камбре бойната дѣйностъ бѣше оживена само на лѣвой участъци. По вечера неприятеля нападѣха, слѣдъ силно повишение на огъня между Инчи и Вурдонъ. Той бѣде отбитъ чрѣзъ силенъ рѣконачивъ бой. Една английска частъ атака при Ла Вакюръ бѣде осуетена. Въ контръ атака лѣвникъ на неприятеля 9 оръдия и 18 картечници. Числото на съобщенитѣ отъ 30 ноември т. г. лѣвници се повиши на 6 хиляди, а лѣвненитѣ оръдия до 100.

Група армии на германски прѣстолонаследникъ. Въ Аргонитѣ нашитѣ успѣшни прѣдприятна ни донесоха лѣвници.

Група армии на Албрехтъ. Оживената неприятелска дѣйностъ въ долината Таверъ и Сунау продължава. Прѣзъ послѣднитѣ три дена нашитѣ неприятелни изгубиха чрѣзъ въздушенъ бой и противавиолетнитѣ огънь 27 аероплана и 2 противъавиолетни оръдия. Подпоручикъ Милеръ свали 36 съ противавиолетъ, а подпоручикъ Фонъ Беловъ — 27 и 28 съ противавиолетъ. Подпоручикъ Бонгаръ — 25 и 26 съ противавиолетъ.

Източенъ воененъ театръ. Въ много участъци по руския фронтъ дивизитѣ сж се споразумѣли да прѣкратятъ военнитѣ дѣйствия. Съ една руска армия въ областта на Припѣтъ до южно отъ р. Дана и с. нѣколко руски корпуса бѣде сключено прекъсването. Прѣговоритѣ продължаватъ. Една руска депутация е пристигнала въ района на генералъ фелдмаршалъ принцъ Леополдъ Баварски за прѣговаряне на примирието.

П. Гогоровъ.

Добруджанскиятъ въпросъ

е прѣдъ всички български.

Въ редицата си статия изтъпахме значението на добруджанския въпросъ за България. Днесъ ще концентрираме нашитѣ мисли върху тая само тема.

Историята отъ недалечното минало ни указва опасността отъ ромънскитѣ поплъзновения на Балканитѣ. Ако днесъ, въ Липъ се явява едно разколебание въ империалистичната политика на Ромъния, то не е нищо по-вече освѣнъ скривано италианитѣ запледи, Огънитъ се покрива врѣмено съ пепелъ, но

той пари. Ние не знаемъ какво засилване ще добие въ бъдеще Ромъния, но не трѣбва да си правимъ илюзии, че тя слѣдъ години нѣма да възможе динитѣ си нещастие. Тя има неизчерпаеми източници, които не слѣдъ много ще възстановятъ нейната економическо-стопанска мощъ. Може тога да стане даже прѣдъ нашето заздравяване отъ бушующата днесъ страшна война.

Опасността не е въ тозъ, че Ромъния може да откъсне по-голямъ парче наша родна земя. Страхното е тя да тури, макаръ и само една си кракъ отсамъ Дунава, защото нѣма да спрѣ да търси мѣсто и за другия. И тогава събозъмъ мъръ на Балканитѣ, събозъмъ спокойно развитие.

По-вече отъ очевидно е, че всѣка сука граница съ нашата заддунавска сѣбѣка, кждѣго и да бѣде очертана, ще бѣде въ постоянна несигурностъ и ще бѣде източникъ на нови борби, на нови сътресения на Балканитѣ. А ние, а заедно съ насъ всички уморени отъ войната народи, нѣмаме пужда за дълго врѣме отъ мирно развитие, за да излъкуваме върватѣ си рани. Слѣдъ мира нѣмъ е нужно не буря, а пълно спокойствие. Само въ тозъ е гаранцията за бъдещето на стопанско и економическо развитие.

Вториятъ парещъ въпросъ отъ връщането на ромънското владичество върху Добруджа е положението на българината. Трѣбва да се спремъ и върху неговата съдба. Родната армия му дарува свобода, обаче тя не може да я пази и тогавъ, когато ромънската държавна машина заработи тукъ. Населението ще бѣде изоставено на произволитѣ на ромънската бюрократия и джандармерия. А тя знае, какъ може да се отмищава за ония, които излъкохъ не-благодарни къмъ своето патрѣно отечество мащика. Ще се занематъ едно слѣдъ друго още по-страшни, отъ колкото въ миналото, гонения и принудително обезземляване и българското население или трѣбва да еска окончателно съ своята националностъ или трѣбва да се изсели въ България. Везспорно, че ще стане второто. А ний българитѣ знаемъ отъ миналото, какво нѣщо е бѣжанца. Тѣ ще бѣдатъ неопосиленъ товаръ за държавата ни и заедно съ мизерната, ще отнесатъ буритѣ на нови борби за Добруджа, своята родина. Македонскиятъ въпросъ ни служи въ тозъ отношение като най-добъръ учителъ. Вчера мощната македонска, а утрѣ добруджанска емиграция ще руши нашето вътрѣшно спокойствие и ще поглъща грижитѣ на политическия ни животъ. Тая втора опасностъ е очевидна; тя ще ни коства нови материални сѣжни жертви и бѣдаши крѣви. А ний именно отъ това трѣбва най-много да се пазимъ въ бъдещъ и да не завиждаме на дѣлата си едно наследство, пълно съ бури и сътресения.

Не по-малко важенъ за насъ е въпросътъ за економическото значение на Добруджа за България. Естествено привързана къмъ отечеството ни, тая областъ тежко има да изиграва своята голѣма роля. А слѣдъ разоренията отъ войнитѣ, ний най-много се нуждаемъ отъ това. Въ рѣцѣта на България, До-

бруджа бързо ще излъкува своитѣ крѣвази рани, въ кратко врѣме ще се справи съ разрушенията и опустошената на войната и ще закрачи съ бързи и твърди стѣпки въ пътя на своето естествено стопанско и економическо развитие. Нейното географическо положение въ всѣко отношение ще ѝ способствува въ това. А кждѣ другадъ въ роднитѣ кѣтове нѣма тѣи благоприятни условия? Добруджа ще бѣде оня економически стѣлбъ, на който България съ увѣреностъ може да облегло своята държавна стопанско-економическа мощъ.

Ний само нахвърляхме наброскитѣ и нѣмаме претенции на изчерпателностъ; тозъ не е прѣдметъ само за една статия. За насъ е важно да докажемъ едно: че добруджанския въпросъ е прѣдъ всички български въпросъ.

Днесъ моментитѣ сж отлично благоприятни за неговото окончателно разрѣшение въ наша полза. Пропуснемъ ли ги, изтървемъ ли ги изъ рѣцѣтъ си, мѣчно ще ги стигнемъ. Ще жевемъ десетки години, а може би и вѣкове само буря и сътресения. Добритѣ дни въ живота на държавитѣ идватъ много рѣдко, а за това нѣмъ тѣ трѣбва умѣло да се използватъ.

Днесъ самитѣ ромъници, чрѣзъ устата на своя професоръ Йорга, се пожаряватъ съ заслужената загуба на чуждата ѝ Добруджа и не плачатъ.

Изъ чуждия и нашия печатъ.

За Добруджа; за нейното население и за нейнитѣ черкви; изъ едно писмо на свещ. Т. Петковъ. Въ едно писмо, което свещ. Т. Петковъ дава свидѣния за Добруджа, между другото, четемъ:

Тукъашниятъ край е съ население въ компактното си множество българи. Въ Тулча 3/4 сж българи, а 1/4 ромъни, руси и гърци; всички знаятъ български езикъ, иматъ едѣлни черкви, но най-хубава е българската. Иконитѣ и сж съ български надписи. Въ Бабадагъ всѣки жители сж българи. Черквата е стара, но стѣлъ подобна на старитѣ къмъ патенско черкви. Занадана е и сега. Както тя, така и тулчанската иматъ свяииски книги. Всѣки икопи на бабадагската черква сж стара, изорграфисани отъ трѣвненци. На глав. Христова икона има подписанъ „Изорафъ Ватазъ Константинъ отъ Травна 1848 г.“ а на друга икона, томе голѣмъ форматъ, изоразени св. ап. Андрей, св. Сивридонъ и св. прор. Илья (еспаф. икона) има подписано: „1848. зугр. ф. Досю Ковъ отъ Травна“. Сувъ има и св. Ап. тжмистъ, подписанъ саморочно отъ близнедопочившия „дор. червен. Григорий — въ Тулча 1875. лето 27 априли“. Сжко и въ всѣки по добри села въ тулчанско и бабадагко иматъ черкви съ свяииски книги, та на въкадѣ нашитѣ, а икадѣ по нѣмѣе наши руски и влашки свещеници изѣриватъ литургия. Въ с. Парлита, населена е руско съ 10—15 къщи българска, но ѝ тѣмъ въ черквата иконитѣ сж стара българска икография и на глав. Христъ оза икона има надпись „1866 г. Ильянис. Захариъ и его синъ Стефанъ отъ Травна“. Въ тозъ село има руски свещеникъ 80 год., който държи дѣтѣ села: Парлита и Бештене. Последното е отъ 250 къщи, съ които 150 сж българи, а другитѣ руси и власи. Изорискиятъ приходи

както въ градовете, тъй и въ селата, са доста добри. Въ най-малкото село и въ лѣтния най-малък празник падатъ приходи отъ 10—15 лева само отъ писана, а въ по-големите празници отъ 30—40 лева. За парастасъ плащатъ отъ 3—5 л., за малко опѣло отъ 6—10 л. за голѣмо 20—25 л., мѣсечно може да се набере отъ 150—200 лева даже и повече. Добруджа е страна българска. Рѣдко ще се срещне село съ друга народност. Има вродъ черкви добри уредени и отъ войната неповредени. Ако стане случай да се изпращатъ съшеици въ този край, да се има прѣдъ видъ, че тѣ ще бъдатъ добри приети и добри възнаградени.

„Вѣра и Сила“

Изъ чужбина

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Положението въ Русия и прѣговоритъ за миръ.

Лондонъ. Сѣобщение на агенцията Райтеръ. „Дейли Кроникълъ“ се научава отъ Петроградъ: въ единъ разговоръ съ делегатитъ на 49 армейски корпусъ, Ленинъ заявилъ: „Съюзниците не държатъ смѣта за нашитъ желания; най-силно силни сѣдѣства да ги накараме да приематъ нашитъ искания; ние можемъ да кажемъ, че държавата е банкрутирала и съ това всички заемки и други финансови задължения сѣрѣсно съюзниците ще паднатъ. Съвѣтитъ на народнитъ комисари взе мѣрѣ да освѣтлимъ демократичитъ отъ другитъ страни чрезъ нашитъ агенти. За сега ние можемъ само да продължаваме, съ всичката възможна енергия, усиления си, съ надежда, че ще успѣемъ“.

Вена. Коцентарайски руското прѣдложение за миръ „Фрейденабладъ“ изтъква готовността на австро-унгарското и германско правителство за прѣговори, съ цѣль да се сключи неслобанно примирие и общъ миръ, „докато държавитъ отъ съглашеніето, които сѣ още съюзници на Русия, отказватъ да приематъ руското правителство. Въстанието прибавя, че ако този великъ моментъ за освобождение на свѣта отъ страшно крѣвопролитие се пропусне, отговорността за грѣшката ще падне, не върху Русия, която направи прѣдложението, нито върху централнитъ сили, които го приеха. Постигнатата на двенадесет руски управници, свързана вѣстиятъ, е отъ особено голямо значение, обаче прѣда да се прѣвѣнша шанса за войното успѣване, трѣба да е часа да видимъ дали дневното правителство въ Петроградъ е трайно. Въ всѣки случай, централнитъ сили ще останатъ вѣрни на политиката си, която се стреми къмъ свършването на войната, колкото се може по-скоро, съ единъ почтенъ миръ“.

„Наше фрейе пресе“ казва, самото извѣстие, че между Русия и централнитъ сили се водятъ прѣговори за миръ чрезъ споразумѣние, ще стресне народитъ отъ съглашеніето и ще сломи упоритостта имъ. Пълнитъ съ убѣреностъ отговоръ на централнитъ сили ще направи дълбоко впечатление въ Русия.

Други вѣстия казватъ, че сега се сключва за прѣвъ пътъ миръ, поне миръ между централнитъ сили и Русия и не се сключватъ, че той ще се осъществи. Все пакъ трѣба да има търпение, обаче за Русия нѣма вече връщане.

Стокхолмъ. Споредъ едно неоповѣдено извѣстие отъ Харланда, отъ Петроградъ съобщавали, че Керенскитъ билъ арестуванъ въ Вадимиръ.

Вена. Рускитъ изреченъ комисаръ за военнитъ работа Троцкий съобщава, съ единъ радиотелеграма, че свѣта на народнитъ комисари прислѣ телеграмата на австро-унгарското правителство, което казва, че е готово да почне на 2 декември прѣговори за прѣдварителенъ миръ, въз основа на руската програма, безъ анексии и контрибуции, съ право на народитъ да се самоопредѣлятъ. Съвѣтитъ щѣ да оповѣсти веднага това на руския народъ, както и на съюзнитъ народи и правителства и щѣ да изпрати една делегация за прѣговори, съгласно споразумѣніето, постигнато между прѣдставителитъ на руския главнокомандующи и прѣдставителитъ на германското главно командване.

Лондонъ. Сѣобщение на агенцията Райтеръ. На „Таймсъ“ съобщаватъ отъ Петроградъ: Генералъ Духонинъ е отправилъ до всичкитъ войски една заповѣдъ, въ която казва: „Нашитъ по които отказва да започне прѣговори съ неприятеля. Споредъ него централнитъ сили, а не главнокоманд. трѣба да започнатъ прѣговори. Генералъ Духонинъ казва войскитъ да кажатъ, дали одобряватъ поведението му и, ако тѣ не одобряватъ това негово поведѣние, той

щѣлъ да отстъпи доброволно командване на Криленко“.

Военнитъ прѣдставители на съглашеніето сѣ отправили една нота до генералъ Духонинъ, съ която протестиратъ противъ всѣко нарушение на договора отъ 6 септември 1917 год., съ който всички съюзници на Русия се задължаватъ да не сключватъ или се споразумѣватъ за прѣустановяване отдѣлно военнитъ дѣйствия. Подобно нарушение отъ страна на Русия би имало най-тежки послѣдствия.

Стокхолмъ. „Воля народна“ съобщава: Калединъ е въ Новотерекъ и отпъзва да върви сѣрѣзъ Петроградъ.

Цариградъ. „Тасфиръ и ифкаръ“ се научава отъ достоверно мѣсто че отъ 29 ноември насатъ дѣйствието по кавказкия фронтъ и Черно море били прѣустановени и примирие било сключено между турскитъ и рускитъ войски.

Науенъ. В. „Таймсъ“, се научава, че генералъ Духонинъ билъ арестуванъ. „Дейли Кроникълъ“ се научава отъ Петроградъ, че руското правителство заповѣдало на рускитъ войски въ ромѣнската армия да се оттеглятъ отъ фронта.

Стокхолмъ. Споредъ едно съобщение отъ Петроградъ, посланицитъ на държавитъ отъ съглашеніето които искатъ да избѣгнатъ едно, пълно сключване съ Русия, въ знакъ на протестъ щѣли само да отпътуватъ за Стокхолмъ.

Официално съобщение. Народнитъ комисаръ на войната и флотата и Главнокомандующия на рускитъ армии Господиновъ Криленко е запиталъ на 26 ноември т. г. чрезъ парламентъри дали германския главнокомандующи е готовъ да започне прѣговоритъ за примиріето. Още на сѣщия денъ е отговорилъ командующия на източния фронтъ Принцъ Леополдъ Базарски, че е готовъ и билъ упълномощенъ да води прѣговори съ руското главно командване по примиріето. Уговорите сѣ сключъ това съ парламентъри мѣстото и врѣмето, гдѣто трѣба да се сръчатъ опълномощената руска комисия съ опълномощената такава отъ противната страна. Руската комисия се яви на 2 декември 4 часа и половина постъпи общъ на уговорѣното мѣсто, за да ѝ отправа веднага възвѣстие, гдѣто ще се водятъ прѣговоритъ. Тѣ трѣба да пристигатъ на това мѣсто на 3 декември по общъ.

Петроградъ. Троицки е уволнилъ руския пълномощенъ министръ въ Парижъ, Матлаковъ и заявилъ, че участието на послѣдния въ конференцията на антантата е държавно прѣстъпничество.

Важни английски извѣстия. Англичанитъ започватъ да оменятъ. Лондонъ. Въ едно писмо, обнародвано въ „Дейли Телеграфъ“, лордъ Ландсдоунъ прѣпоръчва да се координиратъ военнитъ цѣли на съюзницитъ и казва: „Ние не ще изгубимъ войната, но продължението ѝ би означавало съезиране на цивилизацията свѣтъ. Би било грамадно насърчение за привърженицитъ на мира въ Германия, ако стане извѣстно, че не се стареемъ да наложимъ на Германия друга форма на управление освѣтъ тази, която та сама желае, че не възвѣмѣваме да откажемъ на Германия мѣстото ѝ между другитъ голѣми търговски народи и че, ако войната се свърши, ние сме готови да проучимъ, заедно съ другитъ сили, проблемитъ, които сѣ свързватъ съ свободата на моретата и че сме готови да се съгласимъ на международенъ договоръ за уреждане на споровѣтъ чрезъ мирни сръдства“.

По поводъ извѣстията покрѣпени въ писмото на лордъ Ландсдоунъ, н. „Централъ пресъ“ казва:

Лондонъ. „Централъ пресъ“ е опълномощенъ да каже, че въ писмото си, лордъ Ландсдоунъ искала своето собствено мнѣние и че това писмо било обнародвано по негова собствена инициатива. Министерството на външнитъ работи сжмалва за обнародването това писмо въ настоящи моментъ.

Ромѣнски съиница, Веритъ „Прогрѣ де лонжъ“ съобщава: положението на ромѣнската армия, особено сѣбѣ повѣдѣнитъ събития въ Русия, става извънредно трудно и е прѣдметъ на голѣмо безпокойство отъ страна на съюзницитъ. Дѣйността на генералъ Вертело ще обхване вѣроятно още по голѣми размѣри. Шефитъ на ромѣнската военна мисия въ Франция, генералъ Илюску казвалъ: „Командуването на ромѣнската армия обхваща дѣлъ възможности: или да продължи борбата до крайната побѣда или, въ случай, че Русия се отпъли да организира една контр-офанзива, която ще има за бѣта черноморската флота. За щастие много руски войски, между тѣхъ казанитъ и войскитъ на Шабашевъ, били още вѣнливо прѣдани на дѣлото на съглашеніето. Съ тѣхна поддрѣпка ще трѣба да се опрѣдѣли една линия на съпротива, въ която да влизатъ остатъцитъ отъ нещастна Ромѣния, южна Русия, Черноморе и Армения, съ което ще може да се мѣтне въ свързка съ английскитъ войски въ Месопотамия. Съюзницитъ могатъ лесно да туратъ ръка върху руската

черноморска флота и да натоварятъ нѣкой англичанецъ съ главното командване на армейския фронтъ“.

Отчаяното положение въ Ромѣния. Положението на Молдава извънредно много е повлияно отъ прѣвратъ въ Русия. Споредъ свѣдѣния на Neue Zürcher Zeitung, ромѣнското население почти е изгубило отъ гладъ и студове. Даже и милионери едвамо могатъ да си габаватъ фасулъ, за да могатъ да се хранятъ. Народътъ чакалъ миръ и вѣрвалъ, че отъ едно разрѣшение на работитъ въ Русия зависи и сѣдбата на Ромѣния.

Руската велика княгиня Татьяна избѣгала отъ Сибиръ. Агенцията Хавасъ съобщава, че великата княгиня Татьяна, втора дѣщеря на бившия царъ, била избѣгала при една фиктивна свадба отъ Сибиръ. Та щѣла да замине прѣвъ Япония за Америка.

Извѣстия въ Австрийската камара на депутатитъ и Германския въ Райхстагъ. Вена. Въ камарата на депутатитъ, сѣбѣ декларацията на министъ прѣдседателя на руското прѣдложение за миръ, прѣдседателя на камарата г. Гросъ, изказа силната си радостъ, че е направена първата сериозна стѣпка за спиране на крѣвопролитіето. Прѣдседателя изказа пожелание, тази първа стѣпка да доведе, наскоро силно желани миръ, за благо на отечеството. Всички нѣмски партии внесохъ една интерпелация, съ която, като изказватъ пълното си удобреніе на отговора даденъ отъ графъ Черинъ и графъ Хертинъ на руското прѣдложение за миръ, питатъ, дали и Ромѣния е направила на централнитъ сили прѣдложение за миръ. Нѣмскитъ социалдемократи внесохъ интерпелация, съ която искатъ да знаятъ дали правителството опрѣдѣля като цѣль на прѣговоритъ за миръ, единъ миръ на споразумѣние, безъ завоювания и военни обещания, съ право на народитъ да се самоопредѣлятъ.

Берлинъ. Днесъ Райхстагъ прие съ грамадно большинство военния кредитъ отъ 15 милиарда на 2 четения. Гласуваха противъ само независимитъ социалисти. Държавнитъ секретаръ за имперското съкровище графъ Родереръ събщи, че въ 1917 г. сѣ събрали новина данъци 5 милиарда марки. Резултатътъ прѣвнмалъ значително прѣвнмалата. Изобщо имперлата е събрала повече отъ 6 милиарда марки прѣвъ военни данъци, а съюзницитъ 2 милиарда. Днесъ събота, Райхстагъ ще отложи засѣданіето си. Прѣдседателя се опълномощава да опрѣдѣли идущето заседание, споредъ политическото положение. Въ случай на нужда и прѣви кожеда; иначе идущето заседание ще стане прѣвъ януари.

Италианцитъ искатъ миръ. Лугано. „Кариера де ла сера“ каго говори за парижката конференция и за стрѣмленіето на французкото правителство да отстрани всички разисквания по въпроса за мира и военнитъ цѣли пише: Германия дѣйствиелно поставя Русия на първо мѣсто между настѣпнитъ въпроси. Съглашеніето не трѣба да си прави вече илюзии за положението на работитъ, а трѣба да дѣри едно разрѣшение. Разколебанитъ народи не желатъ да бъдатъ маменни чрезъ алтерпата на прѣвнмания и разочарования. Съ право „Сера“ иска правителството, безъ да се колебае, да вземе рѣшеніе, отговаряща на сериознитъ моментъ.

Ромѣния трѣба да капитулира или да сключи миръ. Берлинъ. „Фосиле дайтунгъ“ съобщава: Ромѣния е изпратъ лѣ нота до Англия, Франция и Америка, въ които казватъ, че пълнама помощъ отъ страна на съюзницитъ и тѣ е пранудена, вслѣдствие положението на работитъ въ Русия, да напусне фронта или да прѣговори съ неприятеля. Ромѣния желае парижката конференция да създаде условия позволяващи на Ромѣния да приеме само разрѣшението, което да задоволява съюзницитъ.

Гласътъ на добруджанцитъ.

София Министру Прѣдседателю, колѣно Прѣдседателя Народното Сѣбрание.

Варненското гражданство въ грамадното си мнозинство, безъ разлика на политически убѣждения събрани по инициативата на бюрото на мѣстния добруджански комитетъ въ театръ „К. Ранковъ“ на 2 декември 1917 г. сѣбѣ като изслуша реферата на г-нъ В. Слатковъ „Добруджа чий е тя и ступанството ѝ значешие за България и частно въ гр. Варна“ и като размѣни мнѣния върху международното положение на страната и бъдещата сѣдба на Добруджа, въ свързка съ направенитъ извѣстия въ камарата прѣвъ послѣдната и кавтаредна гесия единодушно рѣши да се обрѣне къмъ Васъ, Г-нъ Министру Прѣдседателю съ настоятелно искане да се направятъ още сега най-энергични дѣйствия за обединеніето на този нещастенъ български край, огнището на най-старата българска култура, край тѣй необходимъ и за развитіето на общото българско национално ступаніе.

Заслугитъ на българското пѣние въ тази война сѣ толкова грамадни, че прѣстъпна би била мѣта помисля, току що обединената на нации за чумиди интѣреса нацона да се алутира. Прѣдната прѣвъ Добричъ ко Тулча, на безпокойствитъ български герои, наши дѣца, направили тѣя жѣла наши светли, и све-

Хроника

тотатотъ би било, прѣдъ тѣхната паметъ, прѣстѣпни ние прѣдъ отставащитѣ сие светата народна кауза, борба, грѣхъ прѣдъ току що освободенитѣ сънародници, откажането на Добруджа отъ обединена България, подъ казвото и да било претекси и за чийто и да би ло интереси.

Като първа крачка въ това направление, варненскитѣ гражданско най-настойтелно иска незабавното въвеждане родно управление въ цѣла Добруджа и анексирането ѝ. Защото единствено така може да се внесе успокоение и довърше въ тѣй много терзаната, прѣдъ утрѣдната несигурностъ, народна душа.

За събраниято: Бюро на Варненския Добруджански комитетъ: Маринъ Ботаровъ, Димитръ Карановъ, Василь Чобановъ, Петръ Сивковъ, Вълъ Бакаловъ, Георги Кожухаровъ и Варненски граждани Кръстю Мирски, Байчевъ, Георги Ноевъ, Велизаръ Христовъ, Тодоръ Стояновъ, Д-ръ Бакърджиевъ, Д-ръ Кард. Михайловъ, Д-ръ Парасковъ.

София Министру Прѣдседателю,
копие Прѣдседателю Народното Събрание.
Дирекцията на печата.

Всѣки опитъ да ни се натрапи отново ромѣнското и то е едно прѣстѣпление. Слѣдъ потопитѣ братска кръвъ, пролѣта въ нашитѣ родни поля, за освобождението ни, добруджанскитѣ въпросъ за насъ окончателно е рѣшенъ. Нѣма да допустимъ Добруджа да стане пакъ разбѣсна монета за чужди еготиристически интереси. Нѣма да позволимъ съ нашия родевъ, кѣтъ да се плаша бѣдацето съмнително приятелство на коварна Ромѣния. Рѣшени сме да измремъ съ оружие въ ръка, но да не допустимъ ромѣнски кръвъ да скверни сѣмѣнитѣ ни огнища и свещенитѣ гробове на милитѣ герои, които доблестно сѣсѣха кости за нашата свобода.

Апелираме къмъ Народното Събрание, българското прѣстѣпление и цѣла български народъ да ни подкрепятъ въ борбитѣ и тежкитѣ изпитания, които ни прѣдстоятъ, и да зацѣлятъ сѣмѣло и еднодушно на шата справедлива кауза. Искаме незабавно да се въведе въ цѣла Добруджа българско управление. Настояваме още сега да се обави прѣстѣпняването на родния кѣтъ къмъ общото ни отечество България. Каквитѣ българскитѣ народни прѣдставители, обществени дѣйци, учени и писатели да дойдатъ между насъ, да чуятъ желанията ни, да видятъ и се убѣдятъ, че Добруджа е толкова българска, колкото и сѣмѣта България. Нарочимъ на всички наши политически дѣйци, че историческата ника не ще имъ прости, ако въ сегашния исторически моментъ не вложатъ всичкитѣ си усилия, не дадатъ всички потребни жертви, за да се постигне пълното обединение на цѣлокупния български народъ, ако поради малодушие, перфидностъ или политическа не прѣдвидливостъ допустятъ да стапемъ пакъ роба на ромѣнската олигархия, чийто основни принципи на управление сѣмъ грубо тѣпкане на най-елементарнитѣ човѣшки, граждански и политически права.

Народенъ Комитетъ въ гр. Вабадагъ: Иванъ Ж. Ивановъ, Мария Тодорова, Иванъ Христовъ, Злати Енчевъ, Георги Стояновъ, Христо Вълчеваровъ, Георги Димитровъ, Хусеинъ Сюлеймановъ, Ангелъ Желѣзовъ, Исмаилъ Арифъ, Стефка Вълчева, Гана Михайлова.

София.

Министру Прѣдседателю,
копие Прѣдседателю Народното Събрание.

По поводъ извѣстията Ви въ Народното Събрание по въпроса за бѣдацето на Добруджа, чутокъ гласътъ на всички села и градове на нашия край: то е еднодушно въ мисли, чувства и рѣшения за сѣдбата на родината ни. Почерпете сили и въра отъ тоя гласъ и Вие ще бѣдете непоколебимъ въ отстаиване правата на българския народъ.

Вслушайте се сега и въ гласа на тулчанци, които винаги сѣмъ носили най-твърдо знамето на народното съзнание: срѣщу обединението на българския народъ, основано на исторически и етнически права и измислено съ кръвта на хиляди български синове, никога дипломация не трѣбва да противопоставя комбинираниитѣ си за запазване интереситѣ на коварния врагъ, кѣто по такъвъ начинъ му се даде възможностъ и за напѣдъ да комплотира противъ свободата и благоденствието на народа ни.

Слѣдъ лѣтъ годишни чутовни борби, слѣдъ толкова пролѣта кръвъ, слѣдъ тѣй голѣматѣ скърби и страдания прѣживѣни въ робство, Вие имате най-големото право да кажете на всѣка дипломация, че българския народъ иска да живѣе въ естественитѣ си граници миренъ животъ, за да даде вече свободенъ похѣтъ на своя гений.

Това е гласътъ на старата Тулча.
Прѣдседателъ на мѣстния комитетъ.
С. Н. Дръновски.

Добруджанци! Незабравяйте, че бѣдацето на родината ни зависи отъ нашата кожна селскостопанскостъ.

Ново читалище. Открито е въ с. Долни Добрумиръ — Кузгунска околия, вродно читалище „Просвѣта“. Пожелаваме на членовитѣ му широка народополезна дѣйностъ.

Помощи за училищата въ сѣверна Добруджа. Централния Добруджански Народенъ Сѣвѣтъ е рѣшилъ да отпусне отъ фонда „Добруджа“ помощи на всички бѣдни черковно-училищни общини, които не разполагатъ съ достатъчно срѣдства, за да издържатъ училищата си. Черковно-училищнитѣ настоятелства, които иматъ нужда отъ помощи, трѣбва да подадатъ чрезъ училищната инспекция, въ района на която се намиратъ, до прѣдседателя на сѣвѣта извѣстие, придружено съ прѣписъ отъ черковно-училищния бюджетъ за текущата или идната финансова година и съ вѣдомостъ на черковно-училищнитѣ капиталы и имоти. Въ заавлението трѣбва да се дадатъ слѣднитѣ свѣдѣния: 1. колко ученици посѣщаватъ сега училището, 2. колко учители иматъ и колко отъ тѣхъ сѣмъ граждански лица, 3. какви заплати и възнаграждения имъ плащатъ, 4. какви суми сѣмъ събрали отъ доброволни пожертвования за училището и за фонда „Добруджа“, 5. какви приходи получаватъ отъ черковно-училищнитѣ имоти и какъ ги обработватъ, 6. какви помощи искатъ отъ фонда и за какви училищни нужди ще я употребятъ.

Помощитѣ ще се отпускатъ, слѣдъ като се прѣвѣратъ изложенитѣ данни въ заавлението, черковно-училищния бюджетъ и вѣдомостъта за имотитѣ и капиталитѣ и слѣдъ като се установи, че черковно-училищнитѣ настоятелства сѣмъ употребили всички усилия да събератъ доброволни пожертвования и да се обработатъ лаврѣне черковно-училищнитѣ имоти.

Пратки за Добруджа и Македония. Всички пратки за Добруджа, Македония, Моравско и Драмско сѣмъ зрители, свободни или подъ възбрана, ще се прѣвозватъ само съ разрѣшение на Дирекцията. Всички стѣки отъ тѣя области за рѣжирността на царството ще се прѣвозватъ свободно.

Посѣзватъ въ Добруджа. По свѣдѣние въ Добрушко, Курбугуварско и Симитренско, засѣлата сѣмъ есенни посѣзи нѣматъ прѣзъ тази есенъ е общо взето по-голяма отъ лѣта, а въ нѣкои общини надминава и засѣзаната въ мирно врѣме. Въ Балчикската околия поради особени характеръ на земедѣлното (машинно) засѣзането е сравнително по-слабо, но относително по-големо отъ лѣта.

Премии на лозаритѣ. Министерството на земедѣлното е отпуснало премии на 118 лозари отъ Севлиевско, Търновско, Сливенско, Ст.-Загорско и др., които сѣмъ оглеждали американски лозя. Общата отпусната за премии сума влиза на 23,260 лв.

Засѣзането. Съобщено е на военитѣ агрономи да прилагатъ най-строга всички мѣрки, които имъ дава закона върху земедѣлнитѣ по засѣзването на празнитѣ пространства. Всѣки е длъженъ да съобща на мѣстнитѣ военни агрономи земитѣ, които не може да засѣе.

Народно Събрание. На 1 декември се подвиза засѣданята на Народното Събрание. Въ бирото на събраниято сѣмъ депозирани всички редовни бюджетни проекти на държавата и фондовѣтѣ.

Получени сѣмъ въ бирото множество телеграми отъ Добруджа, съ молба да бѣдатъ прочетени въ събраниято.

Празникитѣ на побѣдитѣ. Девѣтъ на побѣдитѣ ще остане паметенъ за сѣмѣнитѣ на с. Канлий. Тържественото му отпраздаване прѣдаде на сѣмѣния, изгледъ на най-свѣтълъ християнски празникъ.

Сутринта, при прѣвлѣването съ богосмолни храмъ, се отслужи литургия, а послѣ молебень съ водосветъ въ училището. Дворѣтъ едва побираше множеството. Слѣдъ водосвета свещеника Краевъ и гл. учителъ Малчишковъ въ подходящи за случая рѣчи съ силни изрази обрисоваха славата и величието на българското побѣдоносно оружие. Подиръ това се изпълниха нѣколко номера отъ дѣтския ученически хоръ, слѣдъ което множеството си разотиде, за да се събере слѣдъ обѣдъ. Въ единъ часъ всички се събраха на площади прѣдъ училището и въ строини редове потеглиха изъ улицитѣ на селото подъ звуковетѣ на селската музика и пѣлѣва на националния ни химнъ. Моно „ура“ далечъ оглашавае околицата на селото. Множеството най-сетѣмъ спрѣ на главния селски площадъ, кѣдѣто се виха хора до късна вечеръ.

Илюстровани карти. Българското читалище „Изворъ“ въ гр. Виттендажъ е издадо 12 вида илюстровани карти — изгледи отъ Кюстенджа и въ войната. Като похваляване доброта му инициатива, вѣрваме, че вартитѣ ще намѣратъ широко разпространение между населението, което ще трѣбва да рѣдочита тѣхъ, прѣдъ другитѣ, при кореспонденцитѣ си.

Черковното училищно настоятелство въ с. Анадолейовъ — Кюстенджанско — изказва благодарностъ на жителя отъ сѣмѣното село Георги Мидковъ, за гдѣто той съ собствени срѣдства набави дърва за

отопление на училището и съ това даде възможностъ за редовното функциониране на училището, толкова необходимо въ настоящия моментъ за прѣусиждане на българската кауза въ селото.

Нова библиотека. Залочила е да излиза въ Брѣк-селѣ на френски нова редица книжки по балканскитѣ въпроси подъ заглавие „Bibliothèque „Questions Balkaniques““. Първата книжка съдържа глава първа отъ рапорта на Карпеловага анкета, по съюзитѣ вой на отъ 1913 г., който, както е мѣстѣно, се обнародва още прѣдъ да избухне днешната война. Въ издадената книжка се говори изобщо за македонския въпросъ, за етнографската на Македония и желанията на народноститѣ; за борбитѣ за автономия; и за балканския съюзъ и договоритѣ. Таа частъ отъ единъ рапортъ, писанъ отъ хора, чийто държави сѣмъ сега въ война съ насъ, е една бѣлскава защита на нашето право по македонския въпросъ. Книжката може да се достави на цѣна 1 л. и 50 стотинки и отъ сѣмѣйското издателство за Ал. Паскалевъ.

Съзвѣзъ за България въ Берлинъ. Г. професоръ Ил. Георговъ е сѣмъ поканенъ прѣзъ мѣсець юли т. г. отъ нѣмско-българското дружество въ Берлинъ да държи една лекция върху България прѣзъ таа зима. Темата на лекцията ще бѣде „България въ Вердегантъ“ (Развой на България). Изказали сѣмъ желанието да чуятъ лекцията и други градове на Германия, като Штутгартъ, Дрезденъ.

Конференция на главнитѣ учители отъ Кюстенджанския окръгъ. Главнитѣ учители отъ Кюстенджанския окръгъ (сѣмѣната зона) се събиратъ въ гр. Вабадагъ на конференция съ слѣдния дневенъ редъ: 1. Устройството на българскитѣ училища съ сѣмѣсно и народно население и обучението въ тѣхъ; 2. Дѣйността на учителя въкъ отъ училището; 3. Бюджетътъ и сѣмѣтководството на черковно-училищнитѣ настоятелства; 4. Уреждане лѣнски съобщения въ окръга; 5. Разни.

Конференцията ще стане на 16, 17, 18 и 19 декември т. г. въ помѣщенieto на първоначалното училище въ гр. Вабадагъ. Всички главни учители сѣмъ длъжни да прикатитѣ въ гр. Вабадагъ най-късно на 15 декември т. г. вечерта.

Къмъ настоятелитѣ на в. Добруджа. Умоляватъ се г. г. настоятелитѣ, които иматъ останали екземпляри отъ броеве 4, 5, 6, 7, 8 и 9 отъ в. Добруджа да ги изпратятъ веднага въ администрацията.

Отъ администрацията.

7 АВСТРИЙСКИ ВОЕНЕНЪ ЗАЕМЪ

5 1/2%	държавенъ заемъ освободенъ отъ налози	по 92 50 крона
5 1/2%	държ. съкровищни бонове освободенъ отъ налози	по 94 50 крона

Подписчикътъ получава 1/2 възнаграждение освѣтѣ това, при почитаемия държавенъ заемъ — еднотѣсочно лихвено възнаграждение.

Държавниятъ заемъ ще бѣде изплатенъ прѣзъ годинитѣ 1923 до 1957 чрезъ погашения.

Държавнитѣ съкровищни бонове ще бѣдатъ изплатени нанѣ августъ 1926 год.

Подписката продължава отъ 5 ноември до 3 декември 1917 година.